

ת"פ (ירושלים) 50670-11-22 - מדינת ישראל נ' איאד דעים

ת"פ (ירושלים) 50670-11-22 - מדינת ישראל נ' איאד דעים ירושלים

ת"פ (ירושלים) 50670-11-22

מדינת ישראל

ע"י ענף תביעות מחוז ש"י

נגד

איאד דעים

בית משפט השלום בירושלים

[10.10.2024]

כבוד השופט ארנון איתן

ע"י ב"כ עוה"ד חיים הדיה

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, ובמסגרת הסדר טעון שלא כלל הסכמה עונשית, בכתב אישום מתוקן במייחס לו עבירות של החזקת סכין, לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, (להלן: "חוק העונשין"), ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

2. על פי הנטען בכתב האישום, ביום 21.11.2022 בשעה 12:00 או בסמוך, נהג הנאשם ברכב מסוג איסוזו טרופר לז 6550858 מכיוון בית ג'אלה ועמד בצומת "תלי תקומי" כשבכוונתו לפנות שמאלה לכיוון מחסום המנהרות.

3. באותה עת, נהג מר אליאס אל חדזה (להלן: "המתלונן"), ברכב מסוג פולקסווגן לז מקומית מספר: ***** על הציר המרכזי כשבכוונתו לפנות שמאלה לכיוון בית ג'אלה.

4. בנסיבות אלו, ובעת שהמתלונן פונה שמאלה נפלו מגג רכבו מספר רב של צינורות פלסטיק על הכביש והוא עצר את רכבו במקביל לרכבו של הנאשם. במצב זה התנהל דין ודברים ביניהם, והמתלונן יצא מהרכב לאסוף את הצינורות, ולעבר רכבו של הנאשם.

5. הנאשם בתגובה, במקום לפנות שמאלה לכיוון מחסום המנהרות פנה פניית פרסה וסובב את רכבו לכיוון בית ג'אלה, ירד מהרכב כשבידו מברג תוך כדי שהוא מחזיק את המברג בצורה מאיימת לכיוון המתלונן.

6. המאשימה בטיעוניה לעונש הפנתה לעובדות כתב האישום, וכן הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם: ביטחונו של אדם ושלוות נפשו של הפרט. לדבריה, מתחם העונש ההולם בכל הנוגע לעבירת החזקת סכין, נע ממאסר למשך 6 חודשים ועד שנת מאסר, וביחס לעבירת האיומים משישה חודשי מאסר ועד 18 חודשים. על הנאשם ביקשה להטיל 8 חודשי מאסר אשר ניתן יהיה לבצעם בדרך של עבודת שירות.

7. ב"כ הנאשם הפנה בטיעוניה לעונש לחלופי הזמן מעת ביצוען של העבירות. לדבריו, תחילתו של האירוע כלל דין ודברים בין הנאשם לבין המתלונן, כך שגם למתלונן עצמו חלק בהידרדרות האירוע. על פיו, בסיטואציה בה ירד המתלונן ופסע לעבר רכבו של הנאשם, נטל האחרון מברג מארגז כלים, בהיותו בעל משתלה, והחזיקו בצורה מאיימת לכיוונו של המתלונן, ובסיטואציה זו ייתכן והמתלונן הרגיש מאוים מהמעשה. לאחר האירוע, כך לדבריו, הם שוחחו ונערכה ביניהם סולחה, והאירוע כולו הסתיים ברוח טובה.

8. בהתייחס למתחם נטען על ידי הסנגור, כי הוא נע על הציר שבין מאסר על תנאי ו/או צו של"צ ועד מספר חודשי מאסר. הוסף, כי הנאשם הינו אדם נורמטיבי, נעדר רישום פלילי, אב לחמישה ילדים, אחד מהם עבר תאונה קשה, וכתוצאה מכך נותר נכה, והנאשם הוא שמטפל בו באופן בלעדי ובמסירות רבה.
9. הסנגור ביקש להורות על ביטולה של ההרשעה, נוכח תהליך של איחוד משפחות בה מצויה אשת הנאשם משך שנים רבות, בניסיון לקבל מעמד קבע במדינת ישראל. הוסף, כי אשת הנאשם סובלת ממצב בריאותי מורכב, ומטופלת רפואית על ידי מסגרות הטיפול בישראל. לדבריו, ככל והנאשם יורשע או תוטל עליו ענישה מכבידה מדי, הדבר יפגע בתהליך. לחילופין ביקש הסנגור, להסתפק בענישה צופה פני עתיד.
10. הנאשם בסיום ציין, כי הוא מרוכז משך רוב שעות היום בעבודה. על פיו, ביום האירוע הבחין במתלונן יורד מהרכב וניגש לעברו, לאחר שהתנהל ביניהם דין ודברים, ועקב חששו החזיק במברג. הנאשם הוסיף, כי הוא מביע צער על המעשה, ומשקיע את זמנו הנותר בטיפול בבנו הנכה.
- דין:
11. הערכים המוגנים שנפגעו הינם שלמות גופו ותחושת ביטחונו של הפרט.
12. אומר כבר עתה, איני סבור שזהו אחד מהמקרים בהם ניתן לסיים את ההליך מבלי להרשיע את הנאשם.
13. בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פ"ד, נב(3) 337 נקבע כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה (ראו: סעיף 6 לפסק דינה של כב' השופטת דורנר).
14. במקרים האמורים יחולו הוראות סעיף 71א(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") לפיהן:
15. "מצא בית המשפט שנאשם ביצע עבירה, רשאי הוא לתת צו שירות גם ללא הרשעה, בנוסף למבחן או בלעדיו, ומשעשה כן יהיה דינו של צו השירות, לענין סעיף 9 לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, כדין צו מבחן".
16. עוד נקבע בפרשת כתב הנ"ל כי מטרת השימוש בסעיף זה לחוק היא שיקומית, והיא תובא במכלול השיקולים לפטור את הנאשם מהרשעה. בפסה"ד נקבע כי ייעשה שימוש בכלי זה כאשר יתקיימו שני תנאים אלו במצטבר:
- א. הרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם.
- ב. סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים שפורטו בפסה"ד.
17. הרציונל העומד בבסיס הוראות סעיף 71א לחוק הוא חינוכי בעיקרו: השירות לציבור יקנה לעבריין ערכי עבודה ומוסר, ולפיכך בעל פוטנציאל לשקמו (הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, דין וחשבון, אוגוסט 2015). בחוק לא הוגבל שיקול דעתו של ביהמ"ש בנוגע ליישום הסעיף, והסעיף מאפשר לבית המשפט לפעול על פיו אף ללא הרשעת הנאשם תחילה (השוו בעניין זה להצעת החוק, בה הוצע להגביל את אפשרות זו לעבירות קלות בלבד).

18. בפסיקה נקבע שאי הרשעתו של נאשם, שאשמתו הוכחה, היא חריג לכלל שכן יש בה ממד של פגיעה בעקרון השוויון בפני הדין. לפיכך נקבע שבתי המשפט מצווים לעשות שימוש מושכל וזהיר בסמכות שניתנה להם על פי סעיף 71א(ב) לחוק העונשין ולהימנע מהרשעת נאשם רק במקרים חריגים בהם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, וזאת בכדי למנוע פגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים (ראו בהרחבה: ע"פ 1082/06 מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל (20.6.06); וכן השוו אודות השימוש החריג בסעיף אי ההרשעה: רע"פ 1666/05 יאיר סטבסקי נ' מדינת ישראל (24.03.05); ע"פ 1042/03 מצרפס שותפות מוגבלת בע"מ (1974) נ' מדינת ישראל, נח(1) 721 (2003)).
19. בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3), 685, (17.8.00) נקבע כי: "משמתבקש בית המשפט לשיקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם... במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבירין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעברין מההרשעה".
20. בענייננו, אף אם אצא מנקודת מוצא, כי לאירוע קדם דין ודברים בין הנאשם למתלונן, וכי אין המדובר בסכין אלא מברג, והמעשה לא לווה באיום מילולי, הרי שבנסיבות האירוע עצם התרחשותו באופן המתואר באישום יכול היה להוביל להסלמה, וקיים היה בו פוטנציאל לפגיעה ממשית. למצער, אירועים מסוג זה המתרחשים במרחב הציבורי הפכו רעה חולה במחוזותינו, וכחלק משיקולי הרתעה יש לכלול לטעמי בין יתר רכיבי העונש גם רכיב של הרשעה. בנוסף, בפני לא הונחה תשתית עובדתית מספקת להוכחת הטענה בדבר פגיעה ממשית בתהליך איחוד המשפחות בה נמצאת כעת אשת הנאשם. כידוע, בהתאם לפסיקה המנחה אין די בחשש לפגיעה, ואין להסתפק באפשרויות תיאורטיות לפיהן עלול להיגרם לנאשם נזק בעתיד. (ראו לדוגמה: רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (3.1.13)). מכל מקום, ולטעמי, יש להותיר את ההחלטה בהקשר זה לשיקול דעתם של הגורמים המוסמכים, אשר ישקלו מעבר להחלטתי, את מכלול השיקולים הרלבנטיים במסגרת הבקשה לאיחוד משפחות, הן ביחס לאשת הנאשם, והן ביחס לנאשם עצמו, לרבות נסיבות האירוע, כמתואר בכתב האישום המתוקן.
21. לצד זאת, הבאתי במסגרת שיקולי את העובדה, כי המעשה בו נקט הנאשם נעשה לאחר דין ודברים שהתנהל בינו לבין המתלונן, יציאת המתלונן מרכבו לאסוף את הצינורות שנפלו מהרכב, אך גם אל עבר רכבו של הנאשם, וכן את חששו של הנאשם בסיטואציית דברים זו. בנוסף, לא נטען בכתב האישום שלהחזקת המברג לווה איום מפורש לפגיעה או עשיית שימוש בו. נוכח נתונים עובדתיים אלו, ראיתי לקבוע את מתחם העונש ההולם במקרה זה, החל מצו של"צ ומע"ת, ועד 8 חודשים שניתן לבצעם בעבודת שירות, לצד ענישה נלווית.
22. בבחינת העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם הבאתי במסגרת שיקולי את הנסיבות הבאות: הנאשם כבן 52 נשוי ואב ל-5 ילדים. הנאשם נעדר רישום פלילי, נטל אחריות מלאה על מעשיו. בנוסף, מאז האירוע חלף פרק זמן משמעותי של כשנתיים.
23. עוד הבאתי במסגרת שיקולים אלו את נסיבותיו האישיות של הנאשם, הצורך לשאת בעול פרנסת משפחתו, ולצד זה לטפל באופן צמוד בבנו, הסובל מנכות קשה עקב תאונה אותה עבר. בהקשר זה יוסף, כי הטלת עונש מאסר, ולו בעבודות שירות, יפגע באופן לא מידתי בנאשם ובתא המשפחתי כולו. בנוסף, הבאתי במסגרת שיקולי את הסולחה שנערכה בין הנאשם למתלונן.
24. נוכח טעמים אלו, ראיתי לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם ולהטיל עליו את העונשים הבאים
- א. שירות לתועלת הציבור בהיקף 180 שעות. שירות המבחן יגיש את תכנית השל"צ לאישור בית המשפט בתוך 60 יום.
- ב. מאסר למשך חודשיים וזאת על תנאי למשך שנתיים שלא יעבור על אחת העבירות בהן הורשע.
- ג. פיצוי למתלונן בסך 1000 ₪ אשר ישולם עד ליום 1.1.2025.
- ד. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.
- ניתן היום, ח' תשרי תשפ"ה, 10 אוקטובר 2024, במעמד הנוכחים.